

Bruksela, 16 listopada 2023 r.
(OR. en)

15548/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0414(NLE)

ECOFIN 1191
FIN 1170
UEM 357

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 16 listopada 2023 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2023) 729 final

Dotyczy: Wniosek - DECYZJA WYKONAWCZA RADY zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Łotwy

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 729 final.

Zał.: COM(2023) 729 final



Bruksela, dnia 16.11.2023 r.
COM(2023) 729 final

2023/0414 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Łotwy

{SWD(2023) 375 final}

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Łotwy

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności¹, w szczególności jego art. 20 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Po przedłożeniu przez Łotwę w dniu 30 kwietnia 2021 r. krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności („RRP”) Komisja przedstawiła Radzie wniosek dotyczący pozytywnej oceny tego planu. Rada zatwierdziła pozytywną ocenę w drodze decyzji wykonawczej Rady z dnia 13 lipca 2021 r.²
- (2) Na podstawie art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 maksymalny wkład finansowy z tytułu bezzwrotnego wsparcia finansowego dla każdego państwa członkowskiego należy zaktualizować do dnia 30 czerwca 2022 r. zgodnie z metodyką określoną w tym artykule. 30 czerwca 2022 r. Komisja przedstawiła wyniki tej aktualizacji Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (3) W dniu 26 września 2023 r. Łotwa przedstawiła Komisji zmieniony krajowy RRP, zawierający rozdział REPowerEU, zgodnie z art. 21c rozporządzenia (UE) 2021/241.
- (4) Zmieniony RRP uwzględnia również zaktualizowany maksymalny wkład finansowy zgodnie z art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 i obejmuje uzasadniony wniosek do Komisji o wystąpienie do Rady o zmianę decyzji wykonawczej Rady zgodnie z art. 21 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241, zważywszy że realizacja RRP

¹ Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17.

² ST 10157/21; ST 10157/21 ADD 1.

nie jest już częściowo możliwa z uwagi na obiektywne okoliczności. Zmiany RRP przedstawione przez Łotwę dotyczą 70 działań.

- (5) 14 lipca 2023 r. Rada skierowała do Łotwy zalecenia w kontekście europejskiego semestru. W szczególności Rada zaleciła Łotwie rozszerzenie opodatkowania, w tym podatków od majątku i kapitału, oraz poprawę adekwatności opieki zdrowotnej i ochrony socjalnej. Zaleciła również Łotwie dalszą realizację planu odbudowy i zwiększania odporności w stałym tempie, sprawne sfinalizowanie rozdziału REPowerEU i szybkie wdrożenie programów polityki spójności. Ponadto Rada zaleciła poprawę dostępu do finansowania dla małych i średnich przedsiębiorstw za pomocą publicznych systemów kredytowania i gwarancji. W odniesieniu do wyzwań związanych z energią Rada zaleciła, aby Łotwa wycofała obowiązujące nadzwyczajne środki wsparcia w dziedzinie energii, jak najszybciej w latach 2023 i 2024, lub co najmniej zapewniła, by w razie potrzeby takie środki były ukierunkowane na ochronę gospodarstw domowych i przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, były możliwe do udźwignięcia przez budżet i utrzymywały zachęty do oszczędzania energii. Rada zaleciła także, by Łotwa zmniejszyła ogólną zależność od paliw kopalnych przez przyspieszenie wprowadzania energii ze źródeł odnawialnych i wzmocnienie środków na rzecz efektywności energetycznej, zapewniła wystarczającą przepustowość połączeń międzysystemowych i kontynuowała synchronizację z unijną siecią elektroenergetyczną, a także wzmogła wysiłki w ramach polityki mającej na celu podnoszenie kwalifikacji ekologicznych.
- (6) Zmieniony RRP złożono po przeprowadzeniu – zgodnie z krajowymi uregulowaniami – procesu konsultacji z władzami lokalnymi i regionalnymi, partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, organizacjami młodzieżowymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Podsumowanie konsultacji przedstawiono wraz ze zmienionym RRP. Na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/241 Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność zmienionego RRP, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny określonymi w załączniku V do tego rozporządzenia.

Zmiany na podstawie art. 21 rozporządzenia (UE) 2021/241

- (7) Zmiany RRP przedstawione przez Łotwę z uwagi na obiektywne okoliczności dotyczą 35 działań.
- (8) Łotwa wyjaśniła, że realizacja pięciu działań nie jest już możliwa zgodnie ze szczególnymi warunkami przewidzianymi w pierwotnym RRP ze względu na zakłócenia w łańcuchu dostaw. Dotyczy to wartości docelowych o numerach porządkowych 3 i 4 w ramach działania 1.1.1.1i (Inwestycja: Konkurencyjny kolejowy transport pasażerski w ramach wspólnego systemu transportu publicznego miasta Ryga), wartości docelowej o numerze porządkowym 5 w ramach działania 1.1.1.2i. (Inwestycja: Przyjazne dla środowiska usprawnienie systemu transportu publicznego w Rydze), wartości docelowej o numerze porządkowym 6 w ramach działania 1.1.1.3.i. (Inwestycja: Pełna infrastruktura dla rowerzystów) oraz wartości docelowej o numerze porządkowym 18 w ramach działania 1.2.1.4.i. (Inwestycja: Poprawa efektywności energetycznej budynków sektora publicznego, w tym budynków zabytkowych), wszystkie w ramach komponentu 1 (Zmiana klimatu i zrównoważenie środowiskowe); oraz kamieni milowych o numerach porządkowych 176 i 177 w ramach działania 6.1.2.1.i. (Inwestycja: Połączenie kolejowych urzędzeń

rentgenowskich z Baxe i wykorzystanie sztucznej inteligencji do analizy skanowanych obrazów towarów przewożonych drogą kolejową) w ramach komponentu 6 (Praworządność). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o zmianę zakresu wartości docelowych o numerach porządkowych 3, 4, 5, 6, 18 i 102 oraz o przedłużenie terminu na osiągnięcie kamieni milowych o numerach porządkowych 176 i 177. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady.

- (9) Łotwa wyjaśniła, że realizacja sześciu działań nie jest już możliwa w sposób przewidziany w pierwotnym RRP ze względu na wysoką inflację, w niektórych przypadkach w połączeniu z zakłóceniami w łańcuchu dostaw. Dotyczy to wartości docelowych o numerach porządkowych 63 i 64 w ramach działania 2.3.1.2.i. (Inwestycja: Rozwój kluczowych umiejętności cyfrowych przedsiębiorstw) w ramach komponentu 2 (Transformacja cyfrowa). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o zmniejszenie wartości docelowych o numerach porządkowych 63 i 64. Dotyczy to wartości docelowej o numerze porządkowym 102 w ramach działania 3.1.1.4.i. (Inwestycja: Ustanowienie funduszu finansowego na budowę niskoczynszowych mieszkań) w ramach komponentu 3 (Zmniejszanie nierówności). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o zmniejszenie pierwotnego poziomu ambicji powyższego działania. Dotyczy to również kamieni milowych i wartości docelowych o numerach porządkowych 113, 114, 115, 116 i 117 w ramach działania 3.1.2.1.i. (Inwestycja: Działania wspierające dostęp do usług publicznych i zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych), wartości docelowych o numerach porządkowych 122 i 123 w ramach działania 3.1.2.3.i. (Inwestycja: Odporność i ciągłość usług zrównoważonej opieki społecznej) oraz wartości docelowych o numerach porządkowych 125 i 126 w ramach działania 3.1.2.4.i. (Inwestycja: Synergiczny rozwój usług rehabilitacji społecznej i zawodowej w celu wspierania bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnościami), wszystkie w ramach komponentu 3 (Zmniejszanie nierówności). Aby utrzymać poziom wymaganego wdrażania tych trzech działań, Łotwa zrekompensowała wzrost szacowanych kosztów przez wykorzystanie dodatkowych zasobów dostępnych po aktualizacji maksymalnego wkładu finansowego na bezzwrotne wsparcie finansowe. Te obiektywne okoliczności dotyczą także kamieni milowych o numerach porządkowych 181, 182, 183, 184 i 185 w ramach działania 6.1.2.4.i. (Inwestycja: Stworzenie infrastruktury do świadczenia usług kontrolnych w Kundziņsali) w ramach komponentu 6 (Praworządność). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o przedłużenie terminu realizacji powyższego działania. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady.
- (10) Łotwa wyjaśniła, że realizacja czterech działań nie jest już możliwa w terminie wskazanym w pierwotnym RRP z powodu obiektywnych okoliczności, które wymagały wydłużenia procesu udzielania zamówień. Dotyczy to wartości docelowej o numerze porządkowym 66 w ramach działania 2.3.1.4.i. (Inwestycja: Opracowywanie podejścia do indywidualnych rachunków szkoleniowych), wartości docelowej o numerze porządkowym 78 w ramach działania 2.3.2.3i. (Inwestycja: Zlikwidowanie przepaści cyfrowej dla grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji i dla instytucji edukacyjnych) w ramach komponentu 2 (Transformacja cyfrowa); kamieni milowych o numerach porządkowych 119 i 120 w ramach działania 3.1.2.2.i. (Inwestycja: Opracowanie narzędzia prognozowania) w ramach komponentu 3 (Zmniejszanie nierówności) oraz kamienia milowego o numerze porządkowym 180 w ramach działania 6.1.2.3.i. (Inwestycja: Poprawa kontroli celnej odbieranych przesyłek pocztowych w punkcie kontroli celnej portu lotniczego) w ramach komponentu 6 (Praworządność). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o przedłużenie

terminu na osiągnięcie kamieni milowych o numerach porządkowych 119, 120 i 180 oraz o usunięcie pośredniej wartości docelowej o numerze porządkowym 78, podczas gdy obniżono pośrednią wartość docelową o numerze porządkowym 66 (przy czym ostateczną wartość docelową w ramach działania utrzymano bez zmian). Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady.

- (11) Łotwa wyjaśniła, że realizacja jednego działania nie jest już możliwa w sposób przewidziany w pierwotnym RRP, ze względu na nieprzewidziane wąskie gardła. Dotyczy to wartości docelowej o numerze porządkowym 71 w ramach działania 2.3.2.1.i. (Inwestycja: Umiejętności cyfrowe dla mieszkańców, w tym młodych ludzi) w ramach komponentu 2 (Transformacja cyfrowa). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o zmniejszenie pośredniej wartości docelowej, przy jednoczesnym utrzymaniu bez zmian ostatecznej wartości docelowej dla tego działania. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady.
- (12) Łotwa wyjaśniła, że 12 działań zmieniono w celu wdrożenia rozwiązań alternatywnych, które lepiej przyczynią się do osiągnięcia pierwotnego celu powiązanych działań. Dotyczy to wartości docelowej o numerze porządkowym 12 w ramach działania 1.2.1.2.i. (Inwestycja: Zwiększanie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, które planuje się wdrożyć na szczeblu krajowym w formie połączonego instrumentu finansowego) oraz wartości docelowej o numerze porządkowym 26 w ramach działania 1.3.1.2.i. (Inwestycja: Inwestycje w infrastrukturę ograniczania ryzyka powodziowego), obu w ramach komponentu 1 (Zmiana klimatu i zrównoważenie środowiskowe). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o zwiększenie wartości zatwierdzonych projektów związanych z poprawą efektywności energetycznej oraz o odniesienie się do ukończenia projektów dotyczących ochrony przed ryzykiem powodziowym. Te obiektywne okoliczności dotyczą również wartości docelowych o numerach porządkowych 35 i 36 w ramach działania 2.1.2.2.i. (Inwestycja: Krajowa chmura federalna Łotwy) w ramach komponentu 2 (Transformacja cyfrowa). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o zmianę rozwiązania technologicznego w celu wdrożenia nowoczesnej architektury informatycznej i rozwiązań w chmurze w administracji publicznej. Te obiektywne okoliczności dotyczą również kamienia milowego o numerze porządkowym 42 w ramach działania 2.2.1.r. (Reforma: Tworzenie pełnego cyklu wsparcia transformacji cyfrowej przedsiębiorstw o zasięgu regionalnym), wartości docelowych o numerach porządkowych 43 i 44 w ramach działania 2.2.1.1.i. (Inwestycja: Wspieranie tworzenia centrów innowacji cyfrowych i regionalnych punktów kontaktowych) oraz wartości docelowych o numerach porządkowych 45 i 46 w ramach działania 2.2.1.2.i. (Inwestycja: Wsparcie digitalizacji procesów w działalności komercyjnej) w ramach komponentu 2 (Transformacja cyfrowa). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o rozszerzenie grup beneficjentów w celu rozszerzenia transformacji cyfrowej gospodarki. Łotwa zaproponowała również zróżnicowanie rodzaju pomiaru w zależności od grupy beneficjentów. W związku z tym zmieniono wartości docelowe o numerach porządkowych 43 i 44 oraz dodano nowy kamień milowy o numerze porządkowym 44a, aby odzwierciedlić wsparcie dla różnych grup beneficjentów i zapewnić powiązany rodzaj pomiaru. Te obiektywne okoliczności dotyczą również kamieni milowych o numerach porządkowych 55, 57 i 58 w ramach działania 2.3.1.r. (Reforma: Opracowanie zrównoważonych i społecznie odpowiedzialnych ram wsparcia na rzecz uczenia się dorosłych) w ramach komponentu 2 (Transformacja cyfrowa). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o opracowanie jednolitych ram regulacyjnych jako skutecznego rozwiązania

służącego osiągnięciu celów reformy, przy jednoczesnym wzmocnieniu zobowiązań związanych z jej wdrożeniem, oraz o wspólne wdrożenie istniejących i planowanych programów szkoleniowych. Te obiektywne okoliczności dotyczą również kamienia milowego o numerze porządkowym 128 w ramach działania 3.1.2.5.i. (Inwestycja: Udział w rynku pracy bezrobotnych, osób poszukujących pracy i osób zagrożonych bezrobociem) w ramach komponentu 3 (Zmniejszanie nierówności). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o zmianę, w wyniku której liczba narzędzi oceny umiejętności cyfrowych wyniosłaby jeden, a w ramach tego narzędzia dostępne byłyby dwa rodzaje testów, w celu poprawy wygody użytkowników i po konsultacjach z odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Te obiektywne okoliczności dotyczą również wartości docelowej oraz kamienia milowego o numerach porządkowych 155 i 156 w ramach działania 5.1.1.1.i. (Inwestycja: Rozwój i ciągłe funkcjonowanie w pełni rozwiniętego modelu zarządzania systemem innowacji) oraz kamienia milowego i wartości docelowej o numerach porządkowych 157 i 158 w ramach działania 5.1.1.2.i. (Inwestycja: Instrument wspierający rozwój klastrów innowacyjnych) w ramach komponentu 5 (Transformacja gospodarcza i reforma wydajności). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o dokonanie przeglądu modelu zarządzania systemem innowacji w celu zapewnienia skutecznego wsparcia w tworzeniu klastrów innowacyjnych. Te obiektywne okoliczności dotyczą również kamienia milowego o numerze porządkowym 200 w ramach działania 6.3.1.1.i. (Inwestycja: Otwarta, przejrzysta, uczciwa i odpowiedzialna administracja publiczna) oraz kamienia milowego o numerze porządkowym 202 w ramach działania 6.3.1.2.i. (Inwestycja: Profesjonalizacja administracji publicznej oraz budowanie zdolności administracyjnych i instytucjonalnych), obu w ramach komponentu 6 (Praworządność). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o zmianę przyjętego dokumentu z wytycznych dotyczących ram kompetencji na wewnętrzny akt regulacyjny, a tym samym wzmocnienie podstawy prawnej przyjęcia ram kompetencji Szkoły Administracji Publicznej. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady.

- (13) Łotwa wyjaśniła, że realizacja trzech działań nie jest już możliwa zgodnie ze szczególnymi warunkami przewidzianymi w pierwotnym planie z powodu nieprzewidzianych zmian w podaży usług cyfrowych. Dotyczy to wartości docelowych o numerach porządkowych 29 i 30 w ramach działania 2.1.1.1.i. (Inwestycja: Modernizacja administracji i transformacja cyfrowa usług, w tym otoczenia biznesowego), wartości docelowych o numerach porządkowych 32, 33 i 34 w ramach działania 2.1.2.1.i. (Inwestycja: Scentralizowane platformy i systemy zarządzania), wartości docelowej o numerze porządkowym 39 w ramach działania 2.1.3.1.i. (Inwestycja: Dostępność, wymiana i analiza danych), wszystkie w ramach komponentu 2 (Transformacja cyfrowa). Na tej podstawie Łotwa zwróciła się o redystrybucję finansowania w ramach tych działań oraz zmianę wartości docelowej o numerze porządkowym 39. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady.
- (14) Łotwa wyjaśniła ponadto, że realizacja jednego działania nie jest już możliwa zgodnie ze szczególnymi warunkami przewidzianymi w planie ze względu na obiektywne okoliczności związane z problemami ze zgodnością z zasadami pomocy państwa na mocy art. 107 Traktatu, których nie można było przewidzieć na etapie planowania. Dotyczy to usunięcia wartości docelowej o numerze porządkowym 82 w ramach działania 2.4.1.1.i. (Inwestycja: Budowa pasywnej infrastruktury na korytarzu Via Baltica o zasięgu 5G) w ramach komponentu 2 (Transformacja cyfrowa). Na tej

podstawie Łotwa zaproponowała wykorzystanie zasobów finansowych uwolnionych w wyniku usunięcia wartości docelowej o numerze porządkowym 82 w celu zwiększenia poziomu ambicji wartości docelowej o numerze porządkowym 83 w ramach działania 2.4.1.2.i. (Inwestycja: Rozwój infrastruktury „ostatniej mili” sieci szerokopasmowej lub sieci o bardzo dużej przepustowości) w ramach komponentu 2 (Transformacja cyfrowa). Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady.

- (15) Łotwa wyjaśniła, że dwa działania zmieniono w celu wdrożenia rozwiązań alternatywnych, które lepiej przyczynią się do osiągnięcia pierwotnego celu powiązanego działania. Dotyczy to wartości docelowej o numerze porządkowym 108 w ramach działania 3.1.1.6.i. (Inwestycja: Zakup pojazdów bezemisyjnych do wykonywania funkcji i usług komunalnych) w ramach komponentu 3 (Zmniejszanie nierówności). Jednocześnie Łotwa zaproponowała wykorzystanie zasobów finansowych uwolnionych w wyniku obniżenia przydziału środków budżetowych w ramach wartości docelowej o numerze porządkowym 108, aby zwiększyć wartość docelową o numerze porządkowym 106 w ramach działania 3.1.1.5.i. (Inwestycja: Rozwój infrastruktury i wyposażenia instytucji edukacyjnych) w ramach komponentu 3 (Zmniejszanie nierówności) w celu dalszego rozwoju infrastruktury i wyposażenia instytucji edukacyjnych. Należy odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady.
- (16) Komisja uznaje, że powody przedstawione przez Łotwę uzasadniają zmianę na podstawie art. 21 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia.

Korekty błędów pisarskich

- (17) W tekście decyzji wykonawczej Rady zauważono błędy pisarskie, które mają wpływ na 35 działań. Należy zmienić decyzję wykonawczą Rady w celu skorygowania tych błędów pisarskich, które nie odzwierciedlają treści RRP przedstawionego Komisji w dniu 30 kwietnia 2021 r., zgodnego z ustaleniami między Komisją a Łotwą. Te błędy pisarskie odnoszą się do działania 1.1.1 (Reforma: Zazielenianie miejskiego systemu transportu w Rydze), działania 1.2.1.1.i. (Inwestycja: Poprawa efektywności energetycznej budynków wielomieszkaniowych i przejście na technologie energii odnawialnej), działania 1.2.1.3.i. (Inwestycja: Poprawa budynków i infrastruktury komunalnej poprzez wspieranie przejścia na technologie energii odnawialnej i poprawę efektywności energetycznej), wszystkie w ramach komponentu 1 (Zmiana klimatu i zrównoważenie środowiskowe); działania 2.1.1.r. (Reforma: Modernizacja krajowych procesów i usług oraz transformacja cyfrowa), działania 2.1.2.r. (Reforma: Zwiększenie efektywności i interoperacyjności wykorzystania krajowych zasobów ICT), działania 2.1.2.1i. (Inwestycja: Scentralizowane platformy i systemy zarządzania), działania 2.1.3.r. (Reforma: Rozwój krajowej gospodarki opartej na danych gospodarczych i usługach cyfrowych), działania 2.2.1.2.i. (Inwestycja: Wsparcie digitalizacji procesów w działalności komercyjnej), działania 2.2.1.3.i. (Inwestycja: Pomoc na wprowadzanie nowych produktów i usług do działalności gospodarczej), działania 2.2.1.4.i. (Inwestycja: Instrumenty finansowe ułatwiające transformację cyfrową podmiotów gospodarczych), działania 2.2.1.5.i. (Inwestycja: Wsparcie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw medialnych), działania 2.3.1.1.i. (Inwestycja: Zapewnienie nabywania zaawansowanych umiejętności cyfrowych), działania 2.3.1.3.i. (Inwestycja: Rozwój samorządzącego podejścia do szkoleń dla specjalistów w dziedzinie ICT), działania 2.3.r. (Reforma: Umiejętności cyfrowe na rzecz transformacji cyfrowej społeczeństwa i administracji), działania 2.3.2.2.i. (Inwestycja: Rozwój umiejętności i zdolności w zakresie transformacji cyfrowej na

szczeblu państwowym i lokalnym), działania 2.4.1.r. (Reforma: Rozwój infrastruktury szerokopasmowej), wszystkie w ramach komponentu 2 (Transformacja cyfrowa); działania 3.1.1.r. (Reforma: Reforma administracji terytorialnej), działania 3.1.1.1.i. (Inwestycja: Poprawa sieci dróg regionalnych i lokalnych) oraz działania 3.1.1.2.i. (Inwestycja: Wzmocnienie zdolności gmin w zakresie poprawy efektywności i jakości usług), działania 3.1.2.r. (Reforma: Dostęp do służb socjalnych i usług zatrudnienia wspierających reformę dochodu minimalnego), działania 3.1.2.5.i. (Inwestycja: Udział w rynku pracy bezrobotnych, osób poszukujących pracy i osób zagrożonych bezrobociem), wszystkie w ramach komponentu 3 (Zmniejszanie nierówności); działania 4.1.1.r. (Reforma: Trwałość i odporność ukierunkowanego na człowieka, kompleksowego i zintegrowanego systemu opieki zdrowotnej), działania 4.1.1.1.i. (Inwestycja: Wsparcie badań w dziedzinie zdrowia publicznego), działania 4.1.1.2.i. (Inwestycja: Wsparcie na rzecz wzmocnienia infrastruktury zdrowotnej szpitali uniwersyteckich i regionalnych), działania 4.1.1.3.i. (Inwestycja: Wsparcie na rzecz wzmocnienia infrastruktury zdrowotnej drugorzędnych podmiotów świadczących usługi ambulatoryjne), działania 4.2.1.r. (Reforma: Zapewnienie zasobów ludzkich i podnoszenie kwalifikacji), działania 4.3.1.1.i. (Inwestycja: Wspieranie oceny i poprawy jakości i dostępności drugorzędnej opieki zdrowotnej pozaszpitalnej), wszystkie w ramach komponentu 4 (Zdrowie); działania 5.1.r. (Reforma: Zarządzanie systemem innowacji i prywatne badania i rozwój; motywacja do inwestycji w rozwój), działania 5.2.1.r. (Reforma: Reforma szkolnictwa wyższego oraz doskonałości naukowej i zarządzania) w ramach komponentu 5 (Transformacja gospodarcza i reforma wydajności); działania 6.1.1.r. Wzmocnienie analizy i rozwój zarządzania danymi w dziedzinie administracji podatkowej i cel), działania 6.1.2.r. (Reforma: Zdalna i scentralizowana analiza zeskanowanych obrazów w punktach kontroli celnej), działania 6.2.1.2.i. (Inwestycja: Wzmocnienie zdolności do prowadzenia dochodzeń w sprawie przestępstw gospodarczych), działania 6.2.1.3.i. (Inwestycja: Ustanowienie jednego ośrodka szkoleniowego na rzecz rozwoju kwalifikacji sędziów, pracowników sądów, prokuratorów, asystentów prokuratorów i wyspecjalizowanych śledczych (kwestie interdyscyplinarne)), działania 6.3.1.3.i. (Inwestycja: Rozwój ekosystemu innowacji administracji publicznej), działanie 6.3.1.4.i. (Inwestycja: Rozwój organizacji pozarządowych w celu wzmocnienia reprezentacji w zakresie zabezpieczenia społecznego i monitorowania interesów publicznych), wszystkie w ramach komponentu 6 (Praworządność). Korekty te nie wpływają na realizację odnośnych działań.

Rozdział REPowerEU na podstawie art. 21c rozporządzenia (UE) 2021/241

- (18) Rozdział REPowerEU obejmuje nową reformę i trzy nowe inwestycje. Reforma ma na celu zmniejszenie ogólnej zależności od paliw kopalnych oraz zapewnienie postępów w osiągnięciu przez Łotwę celu, jakim jest stanie się krajem eksportującym energię ekologiczną. Pierwsza inwestycja ma na celu przyspieszenie synchronizacji sieci krajowej z sieciami elektroenergetycznymi Europy kontynentalnej oraz zabezpieczenie i stabilizację dostaw energii. Druga inwestycja składa się z czterech części i ma na celu modernizację, cyfryzację oraz zabezpieczenie krajowej sieci elektroenergetycznej przez: a) zwiększenie przepustowości sieci krajowej w celu dostosowania się do większego stopnia integracji odnawialnych źródeł energii o nieprzewidywalnej charakterystyce produkcji, b) modernizację linii przesyłowych energii, c) wdrożenie zaawansowanego rozwiązania w zakresie inteligentnego zarządzania dystrybucją oraz d) ukończenie badań analitycznych niezbędnych do nakreślenia drogi Łotwy do tego, by stać się krajem eksportującym energię ekologiczną. Trzecia inwestycja umożliwia

budowę nowego, zrównoważonego punktu wprowadzania biometanu oraz opracowanie rozwiązania informatycznego na potrzeby inteligentnego zarządzania tym punktem wprowadzania.

- (19) Reforma ta przyczynia się również do rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego przez wspieranie i promowanie społeczności energetycznych.
- (20) Komisja oceniła zmieniony RRP zawierający rozdział REPowerEU według kryteriów oceny określonych w art. 19 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241.

Wyważona reakcja przyczyniająca się do realizacji sześciu filarów

- (21) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. a) i kryterium 2.1 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 zmieniony RRP zawierający rozdział REPowerEU stanowi w dużym stopniu (rating A) kompleksową i odpowiednio wyważoną reakcję na sytuację gospodarczą i społeczną i przyczynia się odpowiednio do realizacji wszystkich sześciu filarów, o których mowa w art. 3 tego rozporządzenia, z uwzględnieniem szczególnych wyzwań, przed którymi stoi dane państwo członkowskie, oraz alokacji finansowej na jego rzecz.
- (22) Jeżeli chodzi o pierwszy filar, zmieniony RRP Łotwy zawiera dodatkowe działania mające na celu podjęcie wyzwań związanych z zieloną transformacją, w szczególności w rozdziale REPowerEU. Działania określone w tym rozdziale przyczynią się do osiągnięcia unijnych celów klimatycznych na 2030 r. i celu Unii polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r. przez przygotowanie krajowej sieci elektroenergetycznej do większego stopnia integracji odnawialnej energii elektrycznej oraz przez zwiększenie wykorzystania zrównoważonego biometanu. Oczekuje się, że działanie 7.1.r. (Reforma: Przekształcenie krajowego sektora energetycznego) będzie skutkować (i) wprowadzeniem ram sprzyjających społecznościom energetycznym, prosumentom i właścicielom mikrogeneratorów, (ii) ustanowieniem warunków bardziej efektywnego wykorzystania istniejących sieci przesyłowych i dystrybucyjnych oraz (iii) określeniem warunków zwiększenia wykorzystania zrównoważonego biometanu, który ma być wprowadzany do istniejącej sieci gazu ziemnego. Oczekuje się, że wszystkie działania zawarte w rozdziale REPowerEU znacznie przyczynią się do zielonej transformacji lub ułatwią reagowanie na związane z nią wyzwania.

Sprostanie wszystkim wyzwaniom, które zostały wskazane w zaleceniach krajowych, lub znacznej części tych wyzwań

- (23) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) i kryterium 2.2. załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 oczekuje się, że zmieniony RRP zawierający rozdział REPowerEU przyczyni się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom lub znacznej części wyzwań (rating A), które zostały wskazane w skierowanych do Łotwy zaleceniach krajowych, w tym w zakresie ich aspektów fiskalnych, lub wyzwaniom wskazanym w innych stosownych dokumentach formalnie przyjętych przez Komisję w ramach europejskiego semestru.
- (24) W szczególności w zmienionym RRP uwzględniono zalecenia krajowe formalnie przyjęte przez Radę przed oceną zmienionego planu przez Komisję. Ponieważ maksymalny wkład finansowy dla Łotwy skorygowano w dół, w ogólnej ocenie nie

uwzględniono zaleceń na lata 2022 i 2023 niezwiązanych z wyzwaniami energetycznymi.

- (25) Po dokonaniu oceny stanu realizacji wszystkich odpowiednich zaleceń krajowych na chwilę przedłożenia zmienionego RRP Komisja stwierdza, że osiągnięto znaczne postępy w zakresie zaleceń dotyczących polityki fiskalnej (2022), przeciwdziałania praniu pieniędzy (zalecenie 2020.4.1, 2019.1.3), wsparcia płynności w celu zwalczania skutków kryzysu (zalecenie 2020.3.1), a także zwiększenia inwestycji publicznych w zieloną transformację i transformację cyfrową (zalecenie 2022.1.2.).
- (26) Zmieniony RRP obejmuje obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, które przyczyniają się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom gospodarczym i społecznym przedstawionym w zaleceniach krajowych skierowanych do Łotwy przez Radę w kontekście europejskiego semestru lub znacznej części tych wyzwań, w szczególności zielonej transformacji (zalecenie 2020.3.6, 2020.3.5, 2019.3.3, 2019.3.4) i transformacji cyfrowej (zalecenie 2020.3.7, 2019.3.5), wykluczeniu społecznemu (zalecenie 2020.2.1, 2020.2.4, 2019.2.1, 2019.2.3), opiece zdrowotnej (zalecenie 2020.1.2, 2019.2.3), dysproporcjom regionalnym (zalecenie 2019.4.1) oraz przystępnemu cenowo mieszkalnictwie (zalecenie 2019.3.2), umiejętnościom cyfrowym i edukacji dorosłych (zalecenie 2020.2.4, 2019.2.2, 2019.2.4) oraz szkolnictwu wyższemu (zalecenie 2019.2.2), konwergencji i wzrostowi wydajności, w tym badaniom naukowym i innowacjom oraz wsparciu inwestycji biznesowych (zalecenie 2020.3.4, 2019.3.1), a także zdolnościom administracyjnym, w tym administracji podatkowej, udzielaniu zamówień publicznych i systemom sądowym (zalecenie 2019.4.1).
- (27) W zmienionym RRP Łotwa nie usuwa żadnych reform i utrzymuje poziom ambicji w odniesieniu do wszystkich sześciu komponentów. Efekt obniżenia wartości docelowych w przypadku niektórych inwestycji z przyczyn obiektywnych łagodzi się przez zwiększenie skali inwestycji lub w przypadku innych – poszukiwanie lepszych rozwiązań alternatywnych.
- (28) Oczekuje się, że rozdział REPowerEU przyczyni się do realizacji zaleceń krajowych związanych z energią na 2022 i 2023 r. W szczególności oczekuje się, że działanie na rzecz reformy 7.1.r. (Reforma: Przekształcenie krajowego sektora energetycznego) będzie skutkowało ograniczeniem ogólnej zależności od paliw kopalnych poprzez przyspieszenie wdrażania odnawialnych źródeł energii. Oczekuje się również, że działania inwestycyjne 7.2.i. (Inwestycja: Bezpieczeństwo i stabilność dostaw energii oraz synchronizacja z siecią unijną), 7.3.i. (Inwestycja: Modernizacja, cyfryzacja oraz zabezpieczenie sieci przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej) oraz 7.4.i. (Zwiększenie wykorzystania zrównoważonego biometanu) pozwolą zmniejszyć ogólną zależność od paliw kopalnych i przyspieszyć wdrażanie energii ze źródeł odnawialnych przez zwiększenie wykorzystania zrównoważonego biometanu, cyfryzację, modernizację i zabezpieczenie krajowych sieci przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej oraz przez zwiększenie magazynowania i zdolności magazynowania energii elektrycznej. Oczekuje się również, że działania te pozwolą zapewnić wystarczającą przepustowość połączeń międzysystemowych oraz kontynuację synchronizacji z unijną siecią elektroenergetyczną.

Zasada „nie czyn poważnych szkód”

- (29) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. d) i kryterium 2.4 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 oczekuje się, że zmieniony RRP zawierający rozdział REPowerEU przyczyni się do zapewnienia, aby żadne z działań (rating A) służących realizacji reform i projektów inwestycyjnych ujętych w tym RRP nie czyniło poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852³ (zasada „nie czynić poważnych szkód”).
- (30) Zmieniony plan obejmuje ocenę zgodności z zasadą „nie czynić poważnych szkód” zgodnie z metodyką określoną w opracowanych przez Komisję Wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” na podstawie rozporządzenia ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (2021/C 58/01). Zmiany wprowadzone w działaniach w wyniku zmiany przedmiotowego planu nie mają wpływu na ocenę pierwotnego RRP.
- (31) W odniesieniu do wszystkich wprowadzonych zmienionych oraz nowych reform i inwestycji, w tym rozdziału REPowerEU, Łotwa przedstawiła ocenę zgodności każdego działania z zasadą „nie czynić poważnych szkód”. W razie potrzeby w odpowiednich kamieniach milowych i wartościach docelowych uwzględniono szczególne zabezpieczenia z myślą o zapewnieniu zgodności z tą zasadą. Dzięki informacjom przedstawionym przez Łotwę można stwierdzić, że plan powinien pozwolić zapewnić, by żadne z działań nie czyniło poważnych szkód w kontekście celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852.
- (32) Żadne działanie w ramach zmienionego łotewskiego RRP, w tym rozdział REPowerEU, nie wchodzi w zakres art. 21c ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/241.

Wkład w osiągnięcie celów REPowerEU

- (33) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. da) i kryterium 2.12 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 oczekuje się, że rozdział REPowerEU w dużym stopniu (rating A) skutecznie przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego, dywersyfikacji dostaw energii w Unii, zwiększania wykorzystania energii odnawialnej i zwiększania efektywności energetycznej oraz zdolności do magazynowania energii lub do niezbędnego zmniejszenia zależności od paliw kopalnych przed 2030 r.
- (34) Oczekuje się, że działania uwzględnione w rozdziale REPowerEU przyczynią się do osiągnięcia celów określonych w art. 21c ust. 3 lit. b), c) i e) rozporządzenia (UE) 2021/241. Oczekuje się, że inwestycje i towarzysząca im reforma w zakresie zrównoważonego biometanu pozwolą zwiększyć wykorzystanie tego źródła przez utworzenie regionalnego punktu wprowadzania oraz ustanowienie ram prawnych dotyczących wprowadzania zrównoważonego biometanu do istniejącej sieci gazu ziemnego (cel określony w lit. b)). Zgodnie z tymi ramami oczekuje się, że również mali producenci biometanu będą mogli przyczynić się do zwiększenia ogólnego wykorzystania tego źródła dzięki dostępowi do istniejących punktów wprowadzania. Oczekuje się, że inwestycje w modernizację, cyfryzację oraz zabezpieczenie sieci

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

elektroenergetycznej będą skutkować zwiększeniem udziału energii ze źródeł odnawialnych oraz przyspieszeniem jej wdrażania za pośrednictwem wdrożenia rozwiązań w zakresie zarządzania inteligentnymi sieciami energetycznymi zarówno na poziomie przesyłu, jak i dystrybucji, a także w drodze zwiększenia zdolności sieci krajowych w celu przystosowania się do integracji odnawialnych źródeł energii (cel określony w lit. b)). Oczekuje się, że wspomniana reforma pozwoli rozwiązać problem ubóstwa energetycznego dzięki ustanowieniu korzystnych ram regulacyjnych dla społeczności energetycznych i własnej produkcji energii oraz wprowadzeniu w tych ramach inicjatyw na rzecz grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji (cel określony w lit. c)). Oczekuje się, że inwestycja w budowę systemu magazynowania energii przyczyni się do rozwiązania problemu wewnętrznych i transgranicznych wąskich gardeł w zakresie przesyłu i dystrybucji energii wynikających ze stopniowej desynchronizacji sieci krajowej z siecią rosyjską i białoruską (cel określony w lit. e)). Inwestycja ta powinna również posłużyć do wsparcia magazynowania energii elektrycznej oraz zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego (cel określony w lit. e)).

- (35) Działania opisane w rozdziale REPowerEU są spójne z wysiłkami Łotwy służącymi realizacji celów określonych w art. 21c ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241, z uwzględnieniem działań przewidzianych w przyjętej już decyzji wykonawczej Rady oraz innych finansowanych ze środków krajowych lub finansowanych przez Unię działań uzupełniających lub towarzyszących. Inwestycja w budowę systemu magazynowania energii stanowi uzupełnienie projektu transgranicznego finansowanego z instrumentu „Łącząc Europę”. Cele rozdziału REPowerEU są zgodne ze staraniami Łotwy na rzecz dalszego zmniejszenia zależności od paliw kopalnych, przyspieszenia zielonej transformacji oraz przekształcenia się w kraj eksportujący czystą energię.

Działania mające wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy

- (36) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. db) i kryterium 2.13 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 oczekuje się, że działania uwzględnione w rozdziale REPowerEU będą w dużym stopniu (rating A) miały wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy.
- (37) Rozdział REPowerEU przyczynia się do zabezpieczenia dostaw energii w Unii jako całości przez uwzględnienie integracji odnawialnych źródeł energii za pośrednictwem rozwiązań w zakresie zarządzania inteligentnymi sieciami energetycznymi, modernizacji i zabezpieczenia infrastruktury elektroenergetycznej, zwiększenia zdolności magazynowania energii elektrycznej, a także przyspieszenia synchronizacji sieci elektroenergetycznej państw bałtyckich z siecią unijną.
- (38) Rozdział REPowerEU przyczynia się także do zmniejszenia zależności od paliw kopalnych w drodze zwiększenia wykorzystania zrównoważonego biometanu oraz inwestowania w modernizację, cyfryzację oraz zabezpieczenie sieci elektroenergetycznej w celu uwzględnienia większej integracji odnawialnych źródeł energii. Działanie inwestycyjne obejmujące instalację systemu magazynowania energii ma na celu uzupełnienie projektu transgranicznego realizowanego przez Łotwę, Litwę, Estonię i Polskę w celu zapewnienia pełnej synchronizacji sieci elektroenergetycznych państw bałtyckich z siecią Europy kontynentalnej. Inwestycja ta obejmuje również działania pomocnicze mające na celu zwiększenie cyberbezpieczeństwa infrastruktury

krytycznej oraz zapewnienie stabilnego funkcjonowania sieci przesyłowej po synchronizacji z myślą o większej integracji odnawialnych źródeł energii (OZE). Inwestycje w modernizację, cyfryzację oraz zabezpieczenie sieci przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej mają również wymiar i skutek transgraniczny i wielokrajowy, ponieważ oczekuje się, że przyczynią się do wyeliminowania wąskich gardeł w przepływach energii i ułatwią integrację odnawialnych źródeł energii w sieciach.

- (39) Szacunkowe koszty przewidzianych w rozdziale REPowerEU działań mających wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy stanowią 99 % szacunkowych kosztów rozdziału REPowerEU. W związku z tym rozdział ten ocenia się jako mający w dużym stopniu wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy.

Przyczynienie się do zielonej transformacji, w tym do różnorodności biologicznej

- (40) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. e) i kryterium 2.5 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 zmieniony RRP zawierający rozdział REPowerEU zawiera działania, które przyczyniają się w dużym stopniu (rating A) do zielonej transformacji, w tym do różnorodności biologicznej, lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom. Działania wspierające realizację celów klimatycznych odpowiadają kwocie wynoszącej 42 % łącznej alokacji w ramach RRP oraz 100 % łącznych szacunkowych kosztów działań uwzględnionych w rozdziale REPowerEU, obliczonej zgodnie z metodyką określoną w załączniku VI do tego rozporządzenia. Zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2021/241 zmieniony RRP zawierający rozdział REPowerEU jest spójny z informacjami zawartymi w krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu na lata 2021–2030.
- (41) Działania przewidziane w rozdziale REPowerEU mają trwały wpływ, ponieważ przyczynią się do modernizacji, zabezpieczenia oraz cyfryzacji krajowych sieci przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej. Inwestycje w sieć krajową mają kluczowe znaczenie dla przyspieszenia transformacji w kierunku czystej energii i synchronizacji sieci krajowych z siecią Europy kontynentalnej, również z uwagi na cel UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Ponadto działania określone w powyższym rozdziale przyczynią się do osiągnięcia unijnych celów klimatycznych i w zakresie energii na 2030 r. i celu Unii polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r. przez przygotowanie krajowej sieci elektroenergetycznej do większego stopnia integracji odnawialnych źródeł energii oraz przez zwiększenie wykorzystania zrównoważonego biometanu. Oczekuje się, że przedmiotowa reforma będzie skutkować (i) wprowadzeniem ram sprzyjających społecznościom energetycznym, prosumentom i właścicielom mikrogeneratorów, (ii) ustanowieniem warunków bardziej efektywnego wykorzystania istniejących infrastruktur przesyłowych i dystrybucyjnych oraz (iii) określeniem warunków zwiększenia wykorzystania zrównoważonego biometanu, który ma być wprowadzany do istniejącej sieci gazu ziemnego.
- (42) Inwestycje w zabezpieczenie i stabilizację dostaw energii oraz w synchronizację krajowej sieci elektroenergetycznej z siecią unijną jeszcze bardziej przyczynią się do zielonej transformacji Łotwy obejmującej odejście od paliw kopalnych. Oczekuje się, że w ramach inwestycji w modernizację, cyfryzację oraz zabezpieczenie sieci przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej zostanie uwzględniona większa ilość odnawialnych źródeł energii o nieprzewidywalnej charakterystyce produkcji w ramach celu Łotwy,

jakim jest przekształcenie się w kraj eksportujący czystą energię. Inwestycje w zrównoważony biometan będą stanowić uzupełnienie krajowych działań na rzecz zwiększenia udziału i przyspieszenia wdrażania odnawialnych źródeł energii. Oczekuje się zatem, że wszystkie działania zawarte w rozdziale REPowerEU znacznie przyczynią się do zielonej transformacji lub ułatwią reagowanie na związane z nią wyzwania.

Przyczynianie się do transformacji cyfrowej

- (43) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. f) i kryterium 2.6 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 zmieniony RRP zawiera działania, które przyczyniają się w dużym stopniu do transformacji cyfrowej lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom. Działania wspierające realizację celów cyfrowych stanowią kwotę wynoszącą 23 % łącznej alokacji w ramach zmienionego RRP, obliczonej zgodnie z metodyką określoną w załączniku VII do tego rozporządzenia.
- (44) Działania cyfrowe przewidziane w zmienionym RRP nadal obejmują szereg aspektów transformacji cyfrowej dotyczących sektora publicznego i prywatnego, umiejętności i łączności, koncentrując się na poprawie konkurencyjności łotewskiej gospodarki w perspektywie średnio- i długoterminowej. Zmiany w łotewskim RRP nie wywierają wpływu na jego istotny wkład w transformację cyfrową ani w działania służące przewyciężaniu wyzwań, jakie pociąga za sobą ta transformacja.
- (45) Oczekuje się, że rozdział REPowerEU przyczyni się do transformacji cyfrowej i sprostania wynikającym z niej wyzwaniom przez inwestycje w cyfryzację sieci dystrybucji i przesyłu energii elektrycznej oraz w bezpieczeństwo cyfrowe krytycznej infrastruktury energetycznej. Działania przewidziane w tym rozdziale przyczynią się również do zwiększenia zdolności magazynowania związanej z inteligentnymi systemami energetycznymi. Zgodnie z art. 21c ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/241 reform i inwestycji ujętych w rozdziale REPowerEU nie uwzględnia się przy obliczaniu łącznej alokacji w ramach planu do celów stosowania wymogu dotyczącego celu cyfrowego określonego w tym rozporządzeniu.

Monitorowanie i realizacja

- (46) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. h) i kryterium 2.8 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 ustalenia zaproponowane w zmienionym RRP zawierającym rozdział REPowerEU są adekwatne (rating A), aby zapewnić skuteczne monitorowanie i realizację RRP, w tym planowanego harmonogramu działań, kamieni milowych i wartości docelowych oraz związanych z nimi wskaźników.
- (47) Charakter i zakres proponowanych zmian łotewskiego planu odbudowy i zwiększania odporności nie mają wpływu na wcześniejszą ocenę skutecznego monitorowania i realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności. Kamienie milowe i wartości docelowe towarzyszące zmienionym działaniom, w tym działaniom określonym w rozdziale REPowerEU, są jasne i realistyczne, a zaproponowane wskaźniki dotyczące tych kamieni milowych i wartości docelowych są adekwatne, akceptowalne i wiarygodne. Kamienie milowe i wartości docelowe odnoszą się również do zakończonych już działań, które kwalifikują się na podstawie art. 17 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241. Do uzasadnienia wniosku o wypłatę wymagane jest osiągnięcie w zadowalającym stopniu tych kamieni milowych i wartości docelowych.

Kalkulacja kosztów

- (48) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. i) i kryterium 2.9 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 przedstawione w zmienionym RRP zawierającym rozdział REPowerEU uzasadnienie kwoty szacunkowych łącznych kosztów RRP jest w umiarkowanym stopniu (rating B) racjonalne i wiarygodne, zgodne z zasadą efektywności kosztowej i proporcjonalne do spodziewanego wpływu na krajową gospodarkę i społeczeństwo.
- (49) Łotwa przedstawiła szacunkowe koszty indywidualne wszystkich nowych działań, które pociągają za sobą koszty w RRP zawierającym rozdział REPowerEU, a także indywidualne uzasadnienia wszystkich istniejących działań, których zmiany pociągały za sobą zmianę szacunkowych kosztów. Informacje przedstawione przez Łotwę są zasadniczo wystarczająco szczegółowe, aby umożliwić ocenę racjonalności i wiarygodności szacunkowych kosztów. Łotwa przedstawiła szacunki i założenia dotyczące kosztów, korzystając ze standardowego wzoru tabeli, który miał służyć podsumowaniu najważniejszych informacji i dowodów dotyczących kalkulacji kosztów, w tym metodykę stanowiącą podstawę obliczeń kosztów. Łotwa przedstawiła również dodatkowe dokumenty potwierdzające szacunkowe koszty, w tym oferty przetargowe, odniesienia do porównywalnych inwestycji dokonanych w przeszłości, a także szczegółowe szacunki dotyczące kosztów przygotowane przez wykwalifikowanych ekspertów. Ponadto Łotwa przedstawiła prognozy kosztów budowy dotyczące różnych roczników, które to prognozy uzasadniały wzrost kosztów związany z inflacją. Ocena szacunkowych kosztów i dokumentów potwierdzających wskazuje, że większość kosztów nowych działań jest dobrze uzasadniona, racjonalna i wiarygodna. Ponadto zmiany w szacunkach kosztów zmienionych działań są wystarczająco uzasadnione i proporcjonalne. Wreszcie szacunkowy łączny koszt RRP jest zgodny z zasadą efektywności kosztowej i proporcjonalny do spodziewanego wpływu na krajową gospodarkę i społeczeństwo. Szacunkowe koszty zmienionych działań dotyczą jedynie części planu i nie mają wpływu na ocenę pierwotnego planu w odniesieniu do kryterium kalkulacji kosztów (rating B).
- (50) Łotwa przedstawiła wystarczające informacje i dowody na to, że w przypadku wszystkich nowych działań i działań w ramach REPowerEU koszty nie będą finansowane w tym samym czasie z innych unijnych źródeł finansowania. Zobowiązanie do wprowadzenia zabezpieczeń, które mają zapobiegać podwójnemu finansowaniu, zostaje utrzymane i nie zmieniono go w wyniku modyfikacji planu.

Wszelkie pozostałe kryteria oceny

- (51) Komisja jest zdania, że zmiany przedstawione przez Łotwę nie mają wpływu na pozytywną ocenę RRP określoną w decyzji wykonawczej Rady ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny RRP Łotwy w zakresie jego adekwatności, skuteczności, efektywności oraz spójności na podstawie kryteriów oceny określonych w art. 19 ust. 3 lit. c), g), j) i k).

Proces konsultacji

- (52) Zgodnie z krajowymi ramami prawnymi Łotwa przeprowadziła szereg konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami w celu omówienia zmian w rozporządzeniu (UE) 2021/241, a także treści zmienionego RRP. W maju i czerwcu 2023 r. przeprowadzono formalne konsultacje ze społeczeństwem w sprawie

zmienionego RRP za pośrednictwem platformy elektronicznej Rady Ministrów. Przeprowadzono również konsultacje z partnerami społecznymi, w tym przedstawicielami organizacji zawodowych. Sugestie zainteresowanych stron są publicznie dostępne. Ich zaangażowanie w dyskusje promowano za pośrednictwem systemu zarządzania i kontroli wykorzystywanego do wdrażania wsparcia w ramach polityki spójności, w którym przedstawiciele zainteresowanych stron stanowią integralną część komitetu monitorującego fundusze UE.

- (53) W ramach procesu konsultacji z zainteresowanymi stronami władze łotewskie zorganizowały konsultacje publiczne w sprawie rozdziału REPowerEU na specjalnym portalu legislacyjnym. Otrzymano łącznie 12 odpowiedzi od czterech partnerów. Władze łotewskie przeanalizowały otrzymane uwagi, a zainteresowanym stronom przedstawiono wyjaśnienia dotyczące działań następczych.

Pozytywna ocena

- (54) Po pozytywnej ocenie Komisji zmienionego RRP zawierającego rozdział REPowerEU i stwierdzeniu, że plan ten spełnia w sposób zadowalający kryteria oceny określone w rozporządzeniu (UE) 2021/241, zgodnie z art. 20 ust. 2 tego rozporządzenia i załącznikiem V do tego rozporządzenia, należy określić reformy i projekty inwestycyjne niezbędne do zrealizowania zmienionego RRP zawierającego rozdział REPowerEU, odpowiednie kamienie milowe, wartości docelowe i wskaźniki, a także kwotę udostępnianą przez Unię na realizację zmienionego RRP zawierającego rozdział REPowerEU w formie bezzwrotnego wsparcia finansowego.

Wkład finansowy

- (55) Szacunkowy łączny koszt zmienionego RRP Łotwy, zawierającego rozdział REPowerEU, wynosi 1 969 244 522 EUR. Ponieważ kwota szacunkowych łącznych kosztów zmienionego RRP jest wyższa od zaktualizowanego maksymalnego wkładu finansowego dostępnego dla Łotwy, wkład finansowy obliczony zgodnie z art. 11, przydzielony na zmieniony RRP Łotwy, zawierający rozdział REPowerEU, powinien być równy łącznej kwocie wkładu finansowego przydzielonego na zmieniony RRP Łotwy, zawierający rozdział REPowerEU. Kwota ta wynosi 1 834 501 144 EUR.
- (56) Zgodnie z art. 21a ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/241 26 września 2023 r. Łotwa przedłożyła wniosek o alokację kwoty dochodów, o których mowa w art. 21a ust. 1 tego rozporządzenia, którą to alokację dzieli się między państwa członkowskie na podstawie wskaźników określonych w metodyce przedstawionej w załączniku IVa do rozporządzenia (UE) 2021/241. Szacunkowe łączne koszty działań, o których mowa w art. 21c ust. 3 lit. b)–f), uwzględnionych w rozdziale REPowerEU, wynoszą 134 743 378 EUR. Ponieważ kwota ta jest wyższa od odsetka alokacji dostępnego dla Łotwy, dodatkowe bezzwrotne wsparcie finansowe dostępne dla Łotwy powinno być równe odsetkowi alokacji. Kwota ta wynosi 123 797 035 EUR.
- (57) Co więcej, zgodnie z art. 4a rozporządzenia (UE) 2021/1755⁴ w dniu 28 lutego 2023 r. Łotwa przedstawiła uzasadniony wniosek o przesunięcie do Instrumentu całości pozostałej alokacji tymczasowej z zasobów w pobrexitowej rezerwie dostosowawczej

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755 z dnia 6 października 2021 r. ustanawiające pobrexitową rezerwę dostosowawczą (Dz.U. L 357 z 8.10.2021, s. 1).

w kwocie 10 946 343 EUR. Kwotę tę należy udostępnić jako dodatkowe bezzwrotne wsparcie finansowe reform i inwestycji przewidzianych w rozdziale REPowerEU.

(58) Łączny wkład finansowy dostępny dla Łotwy powinien wynosić 1 969 244 522 EUR.

Płatności zaliczkowe dotyczące REPowerEU

(59) Łotwa zwróciła się o zapewnienie następujących środków finansowych na wdrożenie rozdziału REPowerEU: przesunięcie kwoty 10 946 343 EUR alokacji tymczasowej z zasobów w pobrexitowej rezerwie dostosowawczej oraz 123 797 035 EUR z dochodów z systemu handlu emisjami na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

(60) W odniesieniu do tych kwot w dniu 26 września 2023 r. na podstawie art. 21d rozporządzenia (UE) 2021/241 Łotwa zwróciła się o przekazanie płatności zaliczkowych w wysokości 26 948 676 EUR, co stanowi 20 % wnioskowanego poziomu finansowania. Pod warunkiem dostępności zasobów kwotę tę należy udostępnić Łotwie z zastrzeżeniem wejścia w życie umowy, której zawarcie między Komisją a Łotwą przewidziano w art. 23 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241 („umowa w sprawie finansowania”), i zgodnie z tą umową.

(61) Należy zatem odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą Rady ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny RRP Łotwy. Dla zachowania jasności należy zastąpić w całości załącznik do tej decyzji wykonawczej,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji wykonawczej (UE) ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Zatwierdzenie oceny RRP

Zatwierdza się ocenę zmienionego RRP Łotwy na podstawie kryteriów przewidzianych w art. 19 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241. Reformy i projekty inwestycyjne w ramach RRP, ustalenia oraz harmonogram monitorowania i realizacji RRP, w tym odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe, odpowiednie wskaźniki dotyczące osiągnięcia planowanych kamieni milowych i wartości docelowych oraz ustalenia dotyczące sposobu zapewnienia Komisji pełnego dostępu do odpowiednich danych bazowych określono w załączniku do niniejszej decyzji.”;

2) art. 2 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Unia udostępnia Łotwie wkład finansowy w formie bezzwrotnego wsparcia w wysokości 1 969 244 522 EUR⁵. Wkład ten obejmuje:

- a) kwotę 1 640 779 642 EUR udostępnioną do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych do dnia 31 grudnia 2022 r.;
- b) kwotę 193 721 502 EUR udostępnioną do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.;
- c) kwotę 123 797 035 EUR⁶, zgodnie z art. 21a ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/241, wyłącznie na realizację działań, o których mowa w art. 21c tego rozporządzenia, z wyjątkiem działań, o których mowa w art. 21c ust. 3 lit. a);
- d) kwotę 10 946 343 EUR przesuniętą do Instrumentu z pobrexitowej rezerwy dostosowawczej.

2. Wkład finansowy Unii jest udostępniany Łotwie przez Komisję w transzach zgodnie z załącznikiem do niniejszej decyzji. Kwotę 237 380 000 EUR udostępnia się jako płatność zaliczkową zgodnie z art. 13 rozporządzenia (UE) 2021/241.

Kwotę 26 948 676 EUR udostępnia się jako płatność zaliczkową zgodnie z art. 21d rozporządzenia (UE) 2021/241. Ta płatność zaliczkowa może być wypłacona przez Komisję w ramach maksymalnie dwóch płatności.

Płatności zaliczkowe i transze mogą być wypłacane przez Komisję w jednej racie albo w kilku ratach. Wielkość rat zależy od dostępności środków finansowych.”;

3) załącznik zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2
Adresat

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Łotewskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

⁵ Ta kwota odpowiada alokacji finansowej po odliczeniu proporcjonalnego udziału wydatków Łotwy określonych w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241, obliczonej zgodnie z metodyką przyjętą w art. 11 tego rozporządzenia.

⁶ Ta kwota odpowiada alokacji finansowej po odliczeniu proporcjonalnego udziału wydatków Łotwy określonych w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241, obliczonej zgodnie z metodyką przyjętą w załączniku IVa do tego rozporządzenia.